

Er is geloof, hope, een wonderbaar optimisme, een sterk altruïsme. Men gelooft dat 't anders en beter worden kan, dat ieder mensch het op aarde tamelijk goed hebben kan. De kwesties van Europa kent men daar niet: er is geen overbevolking, er is ruimte genoeg, 't land is vruchtbaar en kan overvloedig voortbrengen, armoede behoeft er niet te zijn, wie werken wil kan er eten en leven, er is geen hooggaande belasting, er is geen leger en vloot die schatten verslindt, er is geen staatskerk die leeft van anderer beurs, er zijn geen monopolien of privileges van een bepaalden stand en klasse, er is de grootst mo- / 26/ gelijke vrijheid en gelijkheid. Voor ieder staat de weg open tot een burgerlijk en menschwaardig bestaan. Alleen velen staan zichzelf in den weg. Booze lusten en hartstochten versperren hen den weg. Welnu, veel sterker nog dan in Europa wordt daartegen en tegen alle particuliere zonden de strijd aangebonden. Aan vereenigingen is er dan ook geen gebrek, die alle een speciale zonde of ellende trachten te bestrijden. Vooral tabak en drank worden sterk bestreden. In vele kringen is beide ten strengste verboden, en staat gebruik met onchris- telijk leven gelijk. Maar hoe overdreven dat zij, daarbij blijft het niet. Ook andere zonden worden tegengegaan. Alle krachten worden op- geroepen, gemobiliseerd en gewapend tegen den vijand. Ieder is lid van eene vereeniging, soms van onderscheidene tegelijk. En elke vereeniging heeft hare orden, linten, onderscheidingen, titels. Hoe democratisch, de Amerikanen hechten hieraan veel. In Illinois be- staat eene kring van mannen, die zich noemen University of Illinois, en die aan elk voor eenige dollars een graad uitreikt in eenige weten- schap.

Voor al de geheime genootschappen spelen een groote rol. De eeuw der publiciteit is ook die /27/ van het geheim. Er zijn er bij tientallen. De vrijmetselarij is er maar eene van. Er is die van de Old Fellows, van de Knights of Labour, enzovoort. En deze genootschappen heb- ben eene enorme macht. Vele werkliedenvereenigingen zijn verbon- den, om bijvoorbeeld geen waren, cigaren enzovoort, te koopen dan van bepaalde patroons, niet langer te werken dan tot 8 uur, bij geen patroon in dienst te gaan, die niet bepaalde voorwaarden accepteert enzovoort. Maar alle bedoelen verbetering der maatschappij. Zonde en ellende worden krachtig bestreden. Werken der barmhartigheid zijn er vele. Elke staat zorgt op uitstekende wijze voor zijn armen, ellendigen, krankzinnigen. Alle gestichten zien er voortreffelijk uit. De armen in Amerika hebben 't beter dan hier. Zij krijgen precies wat een andere burger heeft, niet alleen brood maar ook vleesch en gebak.

8. En wat het religieuze leven betreft – zonder twijfel lijdt het aan groote oppervlakkigheid. De tegenstelling van zonde en genade wordt verzwakt. De wedergeboorte en 't werk des Heiligen Geestes